

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYALLEŞMELERİNDE KORO EĞİTİMİNİN ROLÜ*

Role of Choral Training on Socializationo Primary School Students

Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN¹
Şeniz ÖRDEKÇİ²

Özet

Sosyalleşme, yaşam boyu süren bir öğrenme sürecidir. Bu süreç içerisinde birey, yaşadığı topluma uyum sağlayabilmek için, o toplumun sosyo-kültürel değerlerini benimser. Bireyin sosyalleşmesi ilk olarak ailede başlar ve okulda devam eder. Okul, bütün toplumlarda ailenin yanında bireyin sosyalleşmesini sağlayan en önemli kurumdur. Bu nedenle okullarda bireylerin sosyalleşmelerine yönelik olarak verilen eğitim çok önemlidir. Bireylerin sosyalleşmelerine yardımcı olan en kolay yollardan biri korolar kurmaktır. Korolarda verilen müzik eğitiminin çok yönlü olması, sosyal bir ortam içerisinde verilmesi ve öğrencide sevgi, saygı, hoşgörü özellikleri kazandırması, bu eğitimin gerekliliğini ve önemini vurgulamaktadır. Ayrıca korolar, bireylerin kişisel gelişimleri, aynı duygular içerisinde çevresiyle iletişim kurmaları, birbirlerini dinleme ve birlikte söylemeleri ve bir koro kültürü edinebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Böylece bireyler toplumsal eğitimi yaşayarak sosyalleşme fırsatı bulabilirler.

Bu çalışma, bir sınıf korosu üzerine yapılmıştır. Bu sınıf korosundaki öğrenciler, ilkokul 1. sınıfta koro eğitimine başlamış ve bu eğitimi 4 yıl boyunca düzenli olarak almaya devam etmişlerdir. Çalışmanın amacı, koro eğitiminin bu sınıf korosunda yer alan öğrencilerin sosyalleşmelerine ne gibi katkılar sağladığını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda öğrenci velileri için bir anket formu, sınıf öğretmeni için de bir görüşme formu hazırlanmış, anket ve görüşme sorularından elde edilen veriler değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyalleşme, Erken Yaşta Müzik Eğitimi, Koro Eğitimi, Sınıf Korosu.

(*) Bu makale, 29-31 Mayıs 2014 tarihleri arasında Kütahya'da düzenlenen "V. Hisarlı Ahmet Sempozyumu"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, duyusokez@aku.edu.tr

² Yük. Lis. Öğr. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, puandorg_03@hotmail.com

Abstract

Socialization is a lifetime learning period. In that period, individual accept the socio-cultural values of the society in order to adopt to the society, where he or she lives in. Socialization of individual starts in the family then continues at school. School together with the family is the most important institute which make the socialization of individual. Therefore, education provided at schools related to socialization of individual is very important. One of the easiest ways of helping socialization of individuals is to set up choirs. Having versatile education at choirs in a social environment and bringing in affection, respect, tolerance to students are emphasizing the necessity and importance of this education. Also choirs have great importance in terms of individual development, having communication with same sense to the surroundings, listening each other, singing together and having choral culture. As a result, individual socializes while having social education.

This study is based on a class choir. The students in that class choir started their choral training at 1st grade and received this training for 4 years regularly. The aim of this study is to prove the contribution of choral training on socialization of students in that choir. In the direction of this aim, a survey is applied to the parents of students and an interview form are prepared to teacher of the class. Data derived from the survey and the interview form have been assessed and reviewed.

Key Words: *Socialization, elementary musical education, choral training, class choir.*

GİRİŞ

Müzik eğitimi bireylerin gelişimine toplumsal, kültürel, psikolojik, eğitsel ve ekonomik açılardan katkıda bulunmaktadır. Özellikle de erken yaşlarda verilen doğru bir müzik eğitiminin çocuk gelişimi üzerinde birçok olumlu etki bıraktığı da bilinmektedir.

Yavuzer (2007) müzik eğitimi ile çocuğun, kendini ifade etme becerisinin, yaratıcılık zevkinin ve estetik duygusunun gelişeceğini, yine müzik eğitiminin çocukların motor gelişimleri ile ritmik gelişimlerini sağlayacağını, ses ve dil gelişimlerine katkıda bulunacağını, bilişsel gelişimleri ve soyut düşünmelerine katkıda bulunacağını, sosyal ve grup becerileri kazanmalarına katkıda bulunacağını belirtmiştir (Akt: Özata, 2010: 12).

Güler (2008: 52) ise çocuk eğitiminde müzikle ilgili olarak şunları söylemektedir: Çocuklar, doğumu izleyen günlerde ninniler

yoluyla müzikle tanışır. Sonrasında da hoplatılma, sallanma etkinlikleri ile müziği yaşamaya devam ederler. Daha sonra ise dünyalarına tekerlemeler, saymacalar, parmak oyunları, şarkılı ve müzikli oyunlar girer. Böylece müzikle etkileşimleri sürer gider. Çocukların gerek bebeklik döneminde, gerekse ilk ve ikinci çocukluk dönemlerinde müziğe karşı ne kadar duyarlı olduklarını gözlemlemek için onların şarkı ve sesleri nasıl dinlediğini, müziği duyduklarında bedensel hareketlerle müziğe nasıl tepki verdiklerini ve şarkılı oyunlara uyma çabalarını ve katılımlarını izleyebilirsiniz. Çocuklarda, müziğe karşı gözlenen bu doğal ilgiler, doğuştan getirilmektedir.

İlköğretim eğitim programında yer alan müzik, resim ve beden eğitimi gibi dersler çocuğun en önemli toplumsal ihtiyaçlarındandır. Bu dersler sayesinde çocuk, sosyal davranışları, geçimli bir insan olmayı, görgü kurallarını, başkalarının haklarına saygı duymayı, paylaşmayı ve sabırlı olmayı öğrenir (Sökezoğlu, 2010: 39). Müzik eğitimi içerisinde koro eğitimi de, bireyin bu gelişimleri sağlamasında önemlidir ve her zaman etkin ve belirleyici bir rol oynamaktadır.

Uçan (2001: 12) koroyu insani bir olgu olarak görmekte ve tam bir koronun oluşabilmesi için yerine getirilmesi gereken beş temel koşuldan bahsetmektedir. Bunlar sırasıyla şöyledir:

- “1. Birlikte seslenme, konuşma ve söylemeyi gereksinme,
2. Bir araya gelme/ Toplanma/ Topluluk olma,
3. Birlik olma,
4. Örgütlenme,
5. Topluluk halinde müziksel seslenme, konuşma ve söyleme.”

Ali Uçan (2001: 13) koroyu “en doğal, en kolay ve en çabuk oluşan müzik topluluğu” olarak tanımlamaktadır. Buradan, bir ulusun müzik eğitimindeki gelişimini hızlandırmada en kolay yolun, korolar kurmak olduğu sonucuna varılabilmektedir.

Koro eğitimiyle birlikte insanların ve toplumun ortak ses kültürü gelişir, ortak ses kültürünün gelişmesi ortak müzik kültürünün gelişmesini derinden etkiler. Bireylerin korolar içerisinde yer almalarının sağladığı birçok yararlar vardır. Bunlar arasında kişisel gelişimleri, özgüven gelişimleri, arkadaşlık ortamlarının oluşması, aynı duygular içerisindeki bireylerle iletişim kurmalarına olanak sağlamaları sayılabilir.

Korolarda şarkı söyleyen birey; ortaklaşa iş yapma alışkanlığı kazanır; ses eğitimi, genel müzik eğitimi, koro edebiyatı eğitimi alır; başkalarının yanlışlarını gidermesine katkıda bulunurken, kendi eksikliklerini de görme fırsatı elde eder; başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar; arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir. Ayrıca bireyin özgüveni artar, sanatta ulusal ve uluslararası iletişim içerisinde dünya görüşü gelişir (Apaydın, 2001: 135).

“Koro olgusunun en temelinde, kültürel ve müziksel bir varlık olan insanın aynı zamanda toplumsal bir varlık olma niteliği yatar” (Önder, 2004: 23).

Korolar, genel müzik eğitiminin verilmesinde, toplumsal kültürün aktarımında, bireylere olumlu kişilik özellikleri ve davranışları kazandırmada önemli bir yoldur ve böylece bireylerin sosyalleşme sürecine çok büyük katkılar sağlamaktadır.

Sosyalleşme

Sosyalleşme, bireyin yaşadığı toplumun bir parçası olması yolunda, o toplumun ortak değerlerini benimsemesi, ortak davranış ve kültür birikimini elde etmesi olarak tanımlanabilir. Bu ortak kültüre sahip olabilme ise, o kültürün bir parçası olarak üretiminde ve tüketiminde bizzat bulunmasıyla mümkündür. Yani bir birey, toplumu oluşturan bireylerle bir araya gelmezse toplumsallaşamaz, aynı değer ve davranış kalıplarını edinemez, toplumu oluşturan diğer bireyler gibi olamaz, ortak yanlarını geliştiremez. Bir birey olarak farklılıklarını ve ortak yanlarını göremeyeceği için bir kişilik gelişimi de söz konusu değildir. Bu nedenlerle bireyin toplumsal bir varlık olabilmesi için diğer bireylerle bir araya gelmesi zorunludur. Bireylerin sosyalleşmelerinde aile, okul, sanat ve kültür paylaşımlarının yaşandığı ortamlar son derece önem taşımaktadır (Doğan, 2010: 85).

Giddens’a göre sosyalleşme; insanların yaşam süreçleri boyunca hem bireysel hem de toplumsal bir canlı olarak içinde buldukları ve geliştikleri topluma adapte olma sürecidir ve toplum içinde farklı kuşakların birbirleriyle olan iletişimini ve etkileşimini sağlar. Bu farklı kuşaklar, sosyalleşme süreci içerisinde birbirlerinin yaşantılarını etkiler (<http://www.felsefe.gen.tr>, 2014).

Gander ve Gardiner (1998) sosyalleşmeyi: “Bireylerin, özellikle de çocukların belirli bir grubun işlevsel üyeleri haline geldikleri ve grubun öteki üyelerinin değerlerini, davranışlarını ve inançlarını kazandıkları süreç” olarak (Akt: Vural, 2006: 16),

Hollingshead sosyalleşmeyi: “Bireyin içinde bulunduğu toplumun kültürüne uyum süreci” olarak (Akt: Uysal, 1996: 2), Akkuş (2005: 1) ise sosyalleşmeyi: “Bireyin grup içerisinde, grubun bir üyesi olarak kazandığı değerler, tutumlar, ilgiler, beceri ve bilgilerden oluşan bir süreç” olarak tanımlamaktadır.

Sosyalleşmenin tanımlarına bakıldığında sosyalleşmeyi; bireyin psikolojik, sosyolojik, kültürel ve eğitimsel gelişimine yönelik, toplumsal bir varlık olarak ya da olması için gerekli bütün davranışların kazandırılması süreci olarak görmenin mümkün olduğu düşünülmektedir. Buna bağlı olarak araştırmada, koral eğitimin bireyler üzerindeki bu özellikleri kazandırma süreci ele alınmıştır.

Koro Eğitimi ve Önemi

Doğumdan itibaren sürekli kendisi için iyiyi ve güzeli bulma çabasında olan insan, aldığı müzik eğitimi ile bu gereksinimlerini karşılayabilmekte ve müzik eğitimi bireyin yaşamsal huzuru ve güzeli bulma arayışında çeşitli işlevleri ile çok önemli roller oynamaktadır (Akgül Barış, 2008: 29). Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri de koro eğitimidir ve koro eğitiminin işlevselliğinin, bu eğitimi alan kişiler üzerinde olumlu ve yapıcı yönde birçok iz bıraktığı bilinmektedir.

“Koro eğitimi müzik eğitimi alanı içinde kendine özgü bir bütündür. Ancak, kendi içerisinde çokluk ve çeşitlilik gösterir. Düzeyi, kapsamı ve süresi ne olursa olsun, yönelik olduğu ana kitleye ve ana amaca göre koro eğitimi şu üç ana türe ayrılır” (Uçan, 2001: 35)

1. Genel Koro Eğitimi: Genel müzik eğitiminin bir boyutudur ve genel müzik eğitimi alan herkese yöneliktir.

2. Özengen Koro Eğitimi: Özengen müzik eğitiminin bir boyutudur ve ilgili-istekli, yatkın ve gönüllülere yöneliktir.

3. Mesleksel Koro Eğitimi: Mesleksel müzik eğitiminin bir boyutudur ve koroculuğu kendine meslek olarak seçenlere yöneliktir (Uçan, 2001: 35)

Koro eğitiminin bu üç ana türü arasında belirli ilişkiler vardır. Genel koro eğitimi, özengen ve mesleksel koro eğitimine temel oluştururken; özengen koro eğitimi de genel koro eğitimi ile mesleksel koro eğitimi arasında köprü görevini görür. Koro eğitimi genelden, özengene ve mesleksele doğru gittikçe yoğunlaşır ve derinleşir;

meslekselden, özengene ve genele doğru gittikçe ise sığlaşır. Genel koro eğitimi verilecek olan bireylerde yatkınlık ve yetenek aranmaz. Çünkü doğal temel müziksel donanıma sahip herkes genel koro eğitimi almaya haklı ve yeteneklidir (Uçan, 2001: 35-36).

Koro eğitimi ile bireylere, müzik tanıtılmalı ve sevdirmeli, birlikte müzik yapma alışkanlığı ve gereksinimi kazandırılmalıdır. Korolar müzik öğretiminde, müzikle birlikte öğrenmeyi sağlayan topluluklardır. Koro eğitimiyle, öğrencide amaçlanan davranış değişikliğinin oluşturulması ve kazandırılması aşamalarında, müziğin öğretimi gerçekleşir (Yiğit: 2001: 98). Koro eğitiminde amaç yalnızca teknik çözümlere bağlı olarak kaliteli ses elde etme değil, aynı zamanda müzikal üslup, müzikal formasyon, yorumlama becerisi ve genel kültür birikimi de kazandırmaktır (Çevik, 1999: 83).

Koroda söyleyen kişi önce kendi sesinden, sonra da koronun tümüyle uyum içinde olmaktan sorumludur. Kendini, koronun bütünleşmiş tınısına uydurmalıdır. Özgürlüğünün sınırları vardır. Bu husus yalnız koro için değil, aktif olarak müzik yapmanın bütün alanları için geçerli bir durumdur. Koro, sorumluluk alma için, başka bir deyişle demokrasi kültürü için en elverişli eğitim ortamını oluşturur (Okyay, 2001: 65).

Korolar, gerek kendi mensupları için, gerekse dinleyici halk kitleleri açısından eğitici, öğretici ve sosyalleştirici özellikleriyle bireylere büyük yararlar sağlamaktadır (Yener, 2001: 84).

Öztop (2007) “Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi İle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, planlı ve programlı bir anlayışla uygulanan koro eğitiminin bireyin dil ve anlatım becerilerinin gelişmesinde büyük önem taşıdığı sonucuna varmıştır. Öztop, uzmanlarla yaptığı görüşmelerden elde ettiği bulgular sonucu; uzmanların büyük çoğunluğunun koro eğitimi ile kazandırılması hedeflenen kültürel yeterliklerin başında “dil ve anlatım”ın geldiğini ifade ettiklerini belirtmiştir. Bu bağlamda, koro müziğinin, en temel ögesi olan “dil” (özellikle anadil) yoluyla bireyin kültürel gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunduğu düşüncesine varmıştır.

Doğanarslan (2008), “Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” adlı yüksek lisans tezinde, koro eğitiminin çocukların daha mutlu bireyler olmasını sağladığı, öğrencilerin koro çalışmalarına katılımından sonra derslerindeki başarı oranlarında artış

gözlendiği ve Türkçeyi doğru ve güzel konuşabilme konusunda koro eğitiminin çok etkili olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Özata (2010) ise, “Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi” adlı yüksek lisans tezinde, farklı illerden 10 koro şefi, 3 uzman, toplam 13 koro eğitimcisiyle görüşmüş ve yapılan görüşmelerden, koro çalışmalarının çocukların bireysel ve toplumsal kişiliklerinin oluşumunda önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Özata çalışmasında; koro eğitiminin çocukların sosyalleşmesindeki en büyük etkisinin, çocukların toplumsallaşmasına katkıda bulunduğu sonucuna da ulaşmıştır.

Kısaca koro eğitiminin önemini şu şekilde özetleyebiliriz: Sesler eğitilir, bireyin işitme yeteneği gelişir, müziksel anlatım ve beğeni düzeyi gelişir, müziksel estetik ve bütünlük duygusu gelişir, dil gelişimi sağlanır, sosyalleşir. Sosyalleşirken bireyin psikolojik, sosyolojik, kültürel ve eğitimsel gelişimlerine de katkıda bulunulur. Bu gelişimlerin, bireylerin sağlıklı müziksel ve düşünsel dünyalarının oluşmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Çocuk Koroları ve Çocuk Korolarında Eğitim

Çocuk koroları, bir toplumun müzik yaşamını temelden etkileyen ve bu yaşama süreklilik getiren önemli kuruluşlardır. Sınıfta yapılan toplu ses eğitimiyle ilgili bilgi ve uygulamaların, çocuk korolarını oluşturacak toplulukların tümüne yetmeyeceği, ergenlik çağındakilerle yapılan eğitimin farklılığı, bunların yanında çocuk korolarının özel bir önem taşıması göz önüne alınarak bu konunun ayrıca ele alınmasına neden olmaktadır (Egüz, 1991: 132).

Çocuk korolarında verilmekte olan eğitim, genel olarak vücut yumuşaklığı ve rahatlığı, ses ve ritim eğitimi, müzik bilgisi ve kültürü, solfej ve şarkı öğretimi gibi basamakları kapsamaktadır (Apaydın ve Türkmen, 2013: 443).

Özata, 7-13 yaş gruplarıyla yapılan çocuk korusu çalışmalarının, müziğe karşı yetenekli olan çocukların müzikal gelişimleri açısından son derece önemli olduğunu belirtir (2010: 13).

“Çocuk koroları, gençlik korolarının, gençlik koroları yetişkin korolarının temelidir, bir ön basamağı ve ön yapıtaşıdır. Genel olarak bakıldığında, bu durum koro eğitiminin önemini artırmaktadır ve

nitelikli bir şekilde yaygınlaştırılmasını gerekli kılmaktadır” (Apaydın ve Türkmen, 2013: 449).

Egüz (1991: 132) çocuk korolarını, kuruluş ve eğitimleri açısından Sınıf Koroları, Okul Koroları ve Seçkin Çocuk Koroları olmak üzere 3 grupta toplamaktadır.

Sınıf Koroları

Sınıf koroları, okul öncesi çocuğundan başlayan ve çocuk seslerinin sonu olan ergenlik çağına kadar tüm çocuk seslerinden oluşan topluluklardır. Burada başlıca amaç, her sınıfın ses bütünlüğüne kavuşturulup bir koro niteliğine ulaştırılmasıdır (Egüz, 1991: 132-133).

Ülkemizde korolarının sayısal olarak artmasını sağlayacak başlıca koroların “okul koroları” ve “sınıf koroları” olduğu, ayrıca sınıf korolarının, bir ülkenin müzik kültürünün gelişiminde bir ölçüt niteliği taşıdığı düşünülmektedir.

Değer ve Aytepe (2009, Akt: Özata, 2010: 16), bireysel ve kurumsal düzeyde gerçekleştirilen tüm çalışmalara rağmen, ülkemizde koro müziğinin hak ettiği yerden uzak olduğunu ve Türkiye’de koroların sayısal olarak yükselmesinin en temel koşulu olarak “her okulda bir koro” kurularak her öğrencinin şarkı söylemesine, dolayısıyla öğrencilere düzeylerine uygun tek sesli şarkıların öğretilmesine ve bu çalışmaların çeşitli konserlerle sergilenmesine bağlı olduğunu belirtmişlerdir (Akt: Özata, 2010: 18-19). İşte yapılan bu çalışma da böylesi bir eksikliğin varlığı düşünülerek ortaya çıkan “Her Sınıf Bir Korodur” projesi kapsamında ki bir çalışmayı ortaya koymaktadır.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü’nün Düzenlediği “Her Sınıf Bir Korodur” Projesi

Her okul, her müzik dersi hatta her sınıf bir koro oluşturmak için ideal ortamlardır. Bu amaç ve bilinçle her sınıf bir korodur düşüncesi ile Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin aldığı “Müzik Pedagojisi” dersi kapsamında bir proje başlatılmıştır. Bu proje kapsamında gönüllü öğrenciler görevlendirilmiş ve bu gönüllü öğrenciler

Afyonkarahisar'daki çeşitli ilköğretim okullarına giderek, bu okullarda müzik eğitimi ve koro çalışmaları gerçekleştirmişlerdir. İlköğretim okullarında koro çalışmaları yapan konservatuvar öğrencileri, çalıştırdıkları korolarla “Afyon 23 Nisan Çocuk Koroları Şenliği”ne katılarak, yaptıkları uygulamaları sergileme fırsatı da elde etmişlerdir. Bu proje kapsamında kurulmuş olan korolardan biri de Afyonkarahisar Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu 4/A Sınıfı Korosudur.

Afyonkarahisar Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu 4/A Sınıfı Korosu

Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu 4/A Sınıfı Korosu çalışmalarına ilkokul 1. sınıfta “Her Sınıf Bir Korodur” projesi kapsamında başlamış ve 4 yıl boyunca projeden ayrılmadan çalışmalara katılmıştır. Koroda hiçbir öğrenci ayrımı yapılmadan çalışılmış, koro bu 4 yıl içerisinde aşamalı olarak müzikal gelişim sergilemiştir. Bu zamana kadar IV, V, VI ve VII. Afyon 23 Nisan Çocuk Koroları Şenliği'nde ve okul içerisindeki birçok etkinlikte görev alan koro, şenlik danışma ve değerlendirme kurulu üyelerinin de beğenisini toplamıştır. Öğrenci sayısı 36 olan koroya 4 yıl içerisinde eklenen öğrenciler de olmuştur. Bu sınıf korosunda yer alan öğrencilere müzik ve koro eğitiminin yanında çeşitli müzikal aktiviteler uygulanmış ve müzikli oyunlar da oynatılmıştır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Sosyalleşmenin birey üzerindeki etkilerinin oldukça fazla olduğu, sosyalleşme ile ilgili yapılan tanımlardan da anlaşılmaktadır. Buna bağlı olarak bu araştırmada koral eğitimin sosyalleşme süreci içerisinde bireyin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimleri üzerindeki rolü ele alınmıştır.

Bu araştırma; çocukları sınıf korosunda yer alan ailelerin, müzik eğitimine ve projeye bakışlarını, verilen müzik ve koro eğitiminin bu eğitimi alan öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimlerine etkilerini ve proje üzerine velilerin ve sınıf öğretmenin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, ilköğretim kademesinde verilen müzik ve koro eğitiminin, bu eğitimi alan öğrenciler üzerindeki etkilerini ortaya koyması bakımından önemli görülmektedir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada betimsel nitelikte bir araştırmadır ve araştırmada tarama modeli uygulanmıştır. Durum saptama ile ilgili kaynaklara belgesel tarama teknikleri kullanılarak ulaşılmış ve ulaşılabilen kaynaklar incelenmiştir.

Araştırmada, çocukları düzenli olarak müzik ve koro eğitimi alan ailelerin bu çalışmalara bakışlarını, yapılan çalışmaların bu öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimleri üzerindeki etkilerini belirleyebilmek için öğrenci ailelerine bir “anket” uygulanmıştır. Ayrıca yapılan çalışmalarla ilgili olarak sınıf öğretmenin görüşlerini almak için sınıf öğretmeniyle görüşme yapılmıştır. Sınıf öğretmeniyle yapılan görüşme de “yapılandırılmış görüşme modeli” kullanılmıştır.

Verilerin Hazırlanması ve Toplanması

Araştırmada, Koro eğitimi alan Afyonkarahisar Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu 4/A Sınıfı öğrenci aileleri için bir anket formu ve sınıf öğretmeni için bir görüşme formu hazırlanmıştır. Koro eğitimi alan 36 öğrenci ailesi için hazırlanan anketi istekli olarak 30 veli doldurmuştur. Bundan dolayı çalışma kapsamına, gönüllü olarak anketi cevaplandıran 30 velinin cevapları ve sınıf öğretmeniyle yapılan görüşme verileri alınmıştır.

Anket, bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Bir okul toplantısına katılan araştırmacı, ailelerle çocuklarının 4 yıldır düzenli olarak aldıkları koro eğitimi hakkında görüşmüş ve yapılan çalışmadan bahsetmiştir. Anketi dağıtan araştırmacı, anket sorularının dikkatli bir şekilde okunmasının ve anketi içtenlikle cevaplandırmalarının öneminden bahsetmiş, istekli olanların anketi cevaplandırmasını talep etmiştir.

Soruların hazırlanma aşamasında uzman görüşlerinden yararlanılmış ve uzman görüşlerinin doğrultusunda sorular sınıflandırılarak şekillendirilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölüm;

1- Bireysel Davranış İle İlgili Sorular,

2- Sosyal Davranış İle İlgili Sorular,

3- Kültürel Davranış İle İlgili Sorular olmak üzere 3 ana başlık altında incelenmiştir.

1. BİREYSEL DAVRANIŞ İLE İLGİLİ SORULAR

Tablo 1. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Sorumluluk Alma Davranışına Olumlu Etkisi Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	21	70
Hayır	7	23,33
Kararsızım	2	6,67
TOPLAM	30	100

Tablo 1’de, ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun sorumluluk alma davranışına olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Bu soruyla ilgili olarak 21 veli evet, 7 veli hayır ve 2 veli de kararsızım olarak cevap vermiştir. Velilerin çoğunluğu (% 70’i), koro eğitiminin çocuklarının sorumluluk alma davranışına olumlu etkisi olduğunu düşünürken, bir kısım veli (%30’u) de böyle bir etkisinin olmadığını düşünmektedir. Buradan da koro eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin “sorumluluk alma davranışına” olumlu etkisinin olabileceği düşünülebilir. Koro, bir grup etkinliğidir ve koroda görev alma kişide, o gruba karşı sorumluluk almasına ve gruba uymasına yardım etmekte, kişiye grupla birlikte hareket etmesi gerektiği bilincini aşlamaktadır. Bu soruda, ailelerin büyük çoğunluğunun bu fikir doğrultusunda cevap verdiği düşünülmektedir.

Tablo 2. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Size Karşı Olan Davranışlarına Olumlu Etkisi Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	18	60
Hayır	11	36,67
Kararsızım	1	3,33

TOPLAM	30	100
--------	----	-----

Tablo 2 incelediğinde, burada sorulan “Koro eğitiminin çocuğunuzun size karşı olan davranışlarına olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna yarıdan fazla veli (%60) “evet” cevabını vermiş olmasına rağmen, “hayır” ve “kararsızım” cevabı veren velilerin de oranının (%40) yüksek olduğu söylenebilir. Koro eğitiminin, bu eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin bir kısmının ailelerine karşı olan davranışlarında olumlu etkisinin olduğu, bir kısmında da herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca araştırmacının gözlemleri doğrultusunda bu soruda velilerin, çocuklarının kendilerine karşı olan davranışlarında koro eğitiminin bir rolü olup olmadığını gözlemleyememiş olabilecekleri de düşünülmektedir.

Tablo 3. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Arkadaşları İle Olan İlişkilerine Olumlu Etkisi Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	24	80
Hayır	2	6,67
Kararsızım	4	13,33
TOPLAM	30	100

Tablo 3’te sorulan “Koro eğitiminin çocuğunuzun arkadaşları ile olan ilişkilerine olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna 24 veli evet, 2 veli hayır, 4 veli de kararsızım cevabını vermiştir. Koro eğitimi, toplu yapılan bir uygulamadır. Burada bütün koro tek ses, tek yürek olur ve bu, çalışmalar sırasında öğrencilere aşılanır. Önemli olan bireysel başarı değil, grubun yani koronun başarısıdır. Hiçbir öğrenci diğerinin önüne geçerek sesini duyurmaya çalışmaz ve grupta uyumlu bir şekilde hareket eder. Koro eğitiminin bu özelliği çocuklara doğru bir şekilde aktarıldığında, bu özelliğin öğrencilerin arkadaşları ile olan ilişkilerine de yansıtacağı düşünülmektedir. Ailelerin de büyük bir kısmı bu soruyu “evet” olarak cevaplandırmış ve bilerek ya da bilmeyerek bu düşünceleri doğrulamışlardır.

Bu sorudan elde edilen bulguların, alan yazında Önder’in (2004: 23) de belirttiği, koro olgusunun en temelinde, kültürel ve müziksel bir varlık olan insanın aynı zamanda toplumsal bir varlık olma niteliği, onun toplumsallaşırken çevresiyle ve dolayısıyla da

arkadaşlarıyla olan etkileşiminde ve ilişkilerinde önemli bir rol oynayacağı düşüncesiyle örtüştüğü görülmektedir.

Ayrıca Varol'un (2002) "Türkiye'de İlköğretim Kurumlarında Oluşturulan Okul Korolarında Yer Alan Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma" adlı yüksek lisans tez araştırmasında; ilköğretim kurumlarında okul korolarının öğrencilerin arkadaşları ile ilişkileri açısından önemli olduğu durumu saptanmış ve ilköğretim kurumlarında okul korolarının yaygınlaştırılması ve korolara verilen önem ile değer artmasına yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Tablo 4. Ailelerin "Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Özgüven Gelişimine Katkı Sağladığını Düşünüyor Musunuz?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	28	93,33
Hayır	-	-
Kararsızım	2	6,67
TOPLAM	30	100

Tablo 4'te, ailelerin "Koro eğitiminin çocuğunuzun özgüven gelişimine katkı sağladığını düşünüyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Tablo 4 incelendiğinde, bu soruya 28 veli evet cevabını verirken, 2 veli de kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Ailelerin % 93,33 gibi büyük bir çoğunluğunun vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda, koro eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin özgüven gelişimlerine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır. Ayrıca açık uçlu sorularda, çocuklarını sahnede görmekten dolayı büyük bir mutluluk duyduklarını belirten aileler, sahneye çıkmaktan dolayı çocuklarının da büyük mutluluk duyduklarını belirtmişler ve sahneye çıkmanın çocuklarının özgüven gelişimine katkıda bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Bu proje kapsamında koro eğitimi alan öğrencilerin her yıl düzenli olarak "Afyon 23 Nisan Çocuk Koroları Şenliği" kapsamında 1000 kişilik bir salonda sahneye çıkmaları ve alkış almalarının, ayrıca kendi okullarında da gerçekleştirilen gösterilerde koro olarak yer almalarının, bu öğrencilerin özgüven gelişimlerini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Bireysel davranış ile ilgili olarak ailelere sorulan sorular incelendiğinde, koro eğitiminin bu eğitimi alan öğrencilerin bireysel davranışlarını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Sınıf öğretmeni, koro eğitiminin öğrencilerinin sorumluluk alma davranışını, özgüven gelişimini etkilediğini belirtmiş ve öğrencilerinin arkadaşları ile olan ilişkilerinde, okuldaki diğer öğrencilere, kendisine ve diğer öğretmenlere karşı olan tutumlarında koro eğitiminin olumlu etki yarattığını ifade etmiştir.

2. SOSYAL DAVRANIŞ İLE İLGİLİ SORULAR

Tablo 5. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Çevresi İle Olan İlişkilerine Olumlu Etkisi Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	27	90
Hayır	1	3,33
Kararsızım	2	6,67
TOPLAM	30	100

Tablo 5 incelendiğinde, ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun çevresi ile olan ilişkilerine olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Bu soruyu 27 veli evet, 1 veli hayır, 2 veli de kararsızım şeklinde yanıtlamıştır. Ailelerin büyük çoğunluğunun yani % 90’ının verdiği cevaplar doğrultusunda, verilen koro eğitiminin bu eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin çevresi ile olan ilişkilerini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılabilmektedir. Koro içinde gruba ve arkadaşlarına uyum sağlamaya çalışan öğrenci, bir topluluk olarak görev yapmanın bilincine varır, bu bilincin, öğrencinin arkadaşlarına dolayısıyla da çevresine karşı olan tutumlarına da etki yapacağı düşünülmektedir. Bu sorudan elde edilen veriler, Doğanarslan’ın (2008) “Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri” adlı yüksek lisans tez çalışmasında ulaştığı, koro eğitiminin bu eğitimi alan öğrencilerin koro çalışmalarına katıldıktan sonra arkadaşlarıyla/çevresiyle daha rahat iletişim kurabildikleri sonucuyla paralellik göstermektedir.

Tablo 6. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Etkinliklere Katılma İsteğini Artırdığını Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
--	------	-------

Evet	30	100
Hayır	-	-
Kararsızım	-	-
TOPLAM	30	100

Tablo 6’da sorulan “Koro eğitiminin çocuğunuzun etkinliklere katılma isteğini artırdığını düşünüyor musunuz?” sorusuna ailelerin hepsi (%100’ü) “evet” diyerek, koro eğitiminin çocuklarının etkinliklere katılma isteğini artırdığını belirtmişlerdir. Verilen koro eğitimi sayesinde çocukların etkinliklerden zevk almaya başladıkları, koro eğitiminin çocukları etkinliklere sevk ettirdiği ve çocukların etkinliklere katılma talebinde bulunma davranışını olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Tablo 7. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Toplum İçinde Söz Alma Davranışına Olumlu Etkisi Olduğunu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	26	86,67
Hayır	3	10
Kararsızım	1	3,33
TOPLAM	30	100

Tablo 7’de, ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun toplum içinde söz alma davranışına olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Tablo 7’deki soruya 26 veli evet, 3 veli hayır ve 1 veli de kararsızım şeklinde cevap vermiştir. Ailelerin büyük çoğunluğunun yani % 86,67’sinin verdiği cevaplar doğrultusunda, koro eğitiminin, bu eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin toplum içinde söz alma davranışını da olumlu yönde etkilediğini söyleyebiliriz.

Tablo 8. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Grup İçerisinde Rol Alma Davranışını Geliştirdiğini Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	28	93,34
Hayır	1	3,33
Kararsızım	1	3,33
TOPLAM	30	100

Ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun grup içerisinde rol alma davranışını geliştirdiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 8’de verilmiştir. Tablo 8’deki soruya 28 veli evet, 1 veli hayır ve 1 veli de kararsızım olarak cevap vermiştir. Ailelerin verdikleri cevaplara bakıldığında en büyük yüzdeyi % 93,34’le “evet” cevabının aldığı görülmektedir. Buradan da ailelerin, koro eğitiminin çocuğunun grup içinde rol alma davranışını olumlu yönde etkilediğini düşündüğü sonucuna varılabilmektedir. Bu sorudan elde edilen veriler, alan yazında Apaydın’ın (2001) bahsettiği, koroda şarkı söyleyen birey, ortaklaşa iş yapma alışkanlığı kazanır görüşüyle ve Varol’un (Akt: Akgül Barış, 2008: 32) 2001’de yaptığı araştırmasının sonuçları olan, okul korolarında görev alan öğrencilerin arkadaş çevrelerinin arttığı, birlikte iş yapma becerilerinin güçlü olduğu sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Tablo 9. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Gruba Uyma Davranışını Geliştirdiğini Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	28	93,34
Hayır	1	3,33
Kararsızım	1	3,33
TOPLAM	30	100

Tablo 9’da, ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun gruba uyma davranışını geliştirdiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Bu dağılıma bakıldığında 28 velinin evet, 1 velinin hayır ve 1 velinin de kararsızım dediği görülmektedir. Bu soruya verilen cevapların dağılımı ile Tablo 8’de yer alan soruya verilen cevapların dağılımının paralel olduğu görülmektedir. Ailelerin verdiği cevaplar doğrultusunda, Tablo 8’de sorulan “grup içerisinde rol alma” ve Tablo 9’da sorulan “gruba uyma” davranışlarının birlikte geliştiği söylenebilir. Koro eğitiminin grupla birlikte yapılan bir çalışma olması, bu eğitimi alan öğrencilerde grupla iş birliği yapma özelliğini artırması beklenen davranışlar olarak görülmektedir.

Tablo 10. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Gruba Yön Ve Şekil Verme Davranışlarını Geliştirdiğini Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	20	66,66
Hayır	8	26,67
Kararsızım	2	6,67
TOPLAM	30	100

Tablo 10 incelediğinde, ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun gruba yön ve şekil verme davranışlarını geliştirdiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı görülmektedir. Bu soruya 20 veli evet derken, 8 veli hayır ve 2 veli de kararsızım demiştir. Ailelerin % 66,66’sının “evet” cevabını vermesine rağmen “hayır” ve “kararsızım” diyen ailelerin de % 33,34’lük dilimi oluşturduğu görülmektedir. Tablo 8 ve Tablo 9’daki verilere de dayanarak; koro eğitiminin bu eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin özellikle grup içerisinde rol alma ve gruba uyma davranışlarını geliştirdiği, bunun yanında gruba yön ve şekil verme davranışını da kısmen geliştirdiğini söyleyebiliriz.

Sosyal davranış ile ilgili sorular incelendiğinde, koro eğitiminin, bu eğitimi alan öğrencilerin sosyal davranışları üzerinde olumlu etki yaptığı sonucuna varılmaktadır.

Sınıf öğretmeni, koro eğitimiyle öğrencilerinin etkinliklere katılma isteğinin arttığını, grup içinde rol alma ve gruba uyma davranışlarının geliştiğini ve bunun yanında; öğrencilerinin uyumlu bir şekilde çalışmaya başladıklarını, sosyal yönden geliştiklerini, arkadaşları ile olan ilişkilerinde, çevresi ile olan ilişkilerinde, okuldaki diğer öğrencilere ve öğretmenlere karşı olan tutumlarında koro eğitiminin olumlu etki yarattığını da ifade etmiştir.

3) KÜLTÜREL DAVRANIŞ İLE İLGİLİ SORULAR

Tablo 11. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Konser Dinleme Davranışını Geliştirdiğini Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	21	70

Hayır	8	26,67
Kararsızım	1	3,33
TOPLAM	30	100

Tablo 11’de yer alan “Koro eğitiminin çocuğunuzun konser dinleme davranışını geliştirdiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna 21 veli evet, 8 veli hayır, 1 veli de kararsızım cevabını vermiştir. Ailelerin çoğunluğu yani %70’inin “evet” cevabı vermesine rağmen, bir kısım aile de “hayır” ve “kararsızım” (%30) şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Bu soruya verilen cevap dağılımları doğrultusunda, bir kısım (çoğunluğu oluşturan kısım) ilköğretim öğrencisinin koro eğitimi sayesinde konser dinleme davranışının geliştiği, bir kısım (azınlığı oluşturan) öğrencinin de konser dinleme davranışında koro eğitiminin bir etkisinin olmadığı sonucuna varılabilmektedir. Verilen koro eğitimiyle bu eğitimi alan öğrencilerin müziğe olan ilgilerinin arttığı, özellikle çocuk şarkıları konusunda geliştikleri ve birçok konserde yer alarak konser dinleme davranışlarının geliştiği düşünülmektedir. Ayrıca açık uçlu sorularda bir kısım veli, çocuğunun konserlere gitme talebinde bulunmaya başladığını da belirtmiş, buradan da koro eğitiminin, bu eğitimi alan bir kısım öğrencide konsere gitme isteği yarattığı sonucuna da ulaşılmıştır.

Tablo 12. Ailelerin “Çocuğunuz Evde Bilgisayar Ve Tv Başındayken Müzik Kanalları Açıyor Mu?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	19	63,34
Hayır	10	33,33
Boş	1	3,33
TOPLAM	30	100

Ailelerin “Çocuğunuz evde bilgisayar ve tv başındayken müzik kanalları açıyor mu?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 12’de yer almaktadır. Bu soruya 19 veli evet, 10 veli hayır cevabını vermiş ve bu soruyu 1 veli boş bırakmıştır. Verilen cevaplar incelendiğinde, yarı yarıya yakın bir dağılım söz konusudur. Ama yine de çoğunluğu oluşturan %63,34’lük dilime bakıldığında, bu dilimdekilerin “evet” cevabını verdiği görülmektedir. Büyük çoğunluk olmasa da bir kısım öğrencinin evde bilgisayar başında ya da televizyon seyredirken müzik kanallarını açtığını söyleyebiliriz.

Tablo 13. Ailelerin “Eğer Çocuğunuz Evde Bilgisayar Ve Tv Başındayken Müzik Kanallarını Açıyorsa Daha Çok Hangi Tarz Müzikleri Dinliyor?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı
Pop Müzik	15
Rock Müzik	4
Çocuk Şarkıları	14
Türk Halk Müziği	4
Türk Sanat Müziği	2
Klasik Batı Müziği	1
Arabesk Müzik	2
Diğer	3

Tablo 13'teki soru Tablo 12'de sorulan sorunun devamıdır. Bu soruyu Tablo 12'de “evet” cevabını veren aileler cevaplandırmıştır. Birden fazla şıkkı işaretleyebilecekleri söylendiği için bu soruda sayısal veri fazladır. Tablo 12'de ailelerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda öğrencilerin yarıdan fazlasının (% 63,34) evde müzik dinlediği öğrenilmiştir. Tablo 13'de de öğrencilerin müzik tercihleri yer almaktadır. Tablo 13 incelendiğinde, öğrencilerin evde bilgisayar başında ya da televizyon seyrederken açtıkları müzik kanalları arasında ilk sırayı pop müziğin aldığı görülmektedir. Pop müzikten sonra ikinci sırada çocuk şarkılarının yer aldığı ve pop müzik ile çocuk şarkıları dağılımının birbirine çok yakın olduğu görülmüştür. Çocuk şarkılarından sonra sırasıyla rock müzik ve Türk Halk Müziği'nin geldiği, daha sonra da Türk Sanat Müziği, arabesk müzik ve diğer tür müziklerin yer aldığı görülmektedir. Popüler müziğin yaygın olduğu günümüzde, bu öğrencilerin pop müzik kadar çocuk şarkıları da dinliyor olmaları dikkat çekicidir. Çocuk şarkılarının ikinci sırada yer almasının sebebi olarak, koro derslerinde öğretilen çocuk şarkılarının çocuklar tarafından benimsenmiş olmasından kaynaklandığı ve dört yıldır bu çocukların düzenli olarak koro eğitimi almaları ve çocuk şarkıları söylemelerinin, bu öğrencileri çocuk şarkıları dinlemeye yönlendirdiği düşünülmektedir. Çocukların müzik tercihlerinin aynı zamanda ebeveynlerin dinlediği müziklerle de ilişkili olduğu düşünülmektedir. Evde aileler ne tür müzik dinliyorsa çocuğun da bu müziğe küçük yaştan itibaren maruz kalması, onun müzik tercihlerinde etki yapmaktadır. Ayrıca müzik tercihleri konusunda çocukların arkadaş ortamlarının da etkili olacağı düşünülmektedir. Bütün bu etkilenmeler de göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin çocuk şarkısı dinlemeleri dikkat çekici olarak görülmektedir.

Tablo 14. Ailelerin “Koro Eğitiminin Çocuğunuzun Kültürel Gelişimine Katkı Sağladığını Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
Evet	29	96,67
Hayır	1	3,33
Kararsızım	-	-
TOPLAM	30	100

Ailelerin “Koro eğitiminin çocuğunuzun kültürel gelişimine katkı sağladığını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 14’te verilmiştir. Bu soruya verilen cevaplara bakıldığında sadece bir velinin “hayır” cevabını verdiği, geri kalan bütün velilerin soruyu “evet” olarak cevaplandığı görülmektedir. Ayrıca açık uçlu sorularda bir kısım veli koro eğitiminin, çocuklarına sahneye çıkma alışkanlığı kazandırdığını ve çocuklarının sahneye çıkma davranışlarını da olumlu yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Velilerin büyük çoğunluğunun vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda, koro eğitiminin çocukların kültürel gelişimlerine katkı sağladığı sonucuna varılmaktadır. Uçan (2001), “İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri” adlı çalışmasında; insanların müziksel bir varlık olarak bireysel, toplumsal ve kültürel olarak biçimlenmesinde ve gelişmesinde koro eğitiminin he zaman etkin ve belirleyici bir rol oynadığını belirtir. Ayrıca, koro eğitimiyle kişilerin ve toplumların ortak ses kültürünün gelişeceğini, ortak ses kültürünün gelişmesi ile de ortak müzik kültürü gelişiminin kökten ve derinden etkileneceğini ifade eder.

Koro eğitiminden sonra enstrüman çalma talebinde bulunan öğrencilerin olduğu ve sınıfta bir kısım öğrencinin de bağlama, piyano, keman, melodika gibi çeşitli enstrümanları çalmaya başladıkları açık uçlu sorulardan elde edilen veriler arasındadır.

Kültürel davranışları etkileyen sorular incelendiğinde, koro eğitiminin bu eğitimi alan öğrencilerin kültürel davranışları üzerinde de olumlu etkiler yaptığı sonucuna varılmaktadır.

Tablo 15. Ailelerin “Sizce Müzik Eğitimi Çocuğunuzun Bireysel, Sosyal ve Kültürel Gelişimi İçerisinde Olması Gereken Bir Eğitim Midir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Sayı	Yüzde
--	------	-------

Evet	30	100
Hayır	-	-
Kararsızım	-	-
TOPLAM	30	100

Tablo 15’te, ailelerin “Sizce müzik eğitimi çocuğunuzun bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim midir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Bu soruya ailelerin hepsi (%100’ü) “evet” cevabını vererek, müzik eğitiminin çocuğunun bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca açık uçlu sorularda birçok aile, çocuğunun koroda yer aldıktan sonra müziğe olan ilgisinin arttığını ve düzgün şarkı söyleme becerisi kazandıklarını da dile getirmişlerdir. Velilerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda, koro eğitiminin öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim olduğu sonucuna varılmaktadır.

Açık uçlu sorularda veliler projeye ilgili olarak, projenin her geçen yıl daha güzelleştiğini ve başarıya ulaştığını belirtmişlerdir. Projenin ilk yıllarında projeyi endişeli ve stresli bir etkinlik, sıradan bir etkinlik, çok önemli olmayan bir etkinlik olarak gören bir kısım velinin yanında proje sıcak bakmayan velilerin de olduğu görülmüş ve bu veliler daha sonra projenin içerisinde yer alarak bu düşüncelerinin olumlu yönde değiştiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca veliler, projeden memnun kaldıklarını, çocuklarının koroyu sevdiklerini, çocuklarını sahnede görmekten mutluluk duyduklarını, her sınıfın bir koro eğitimi alması gerektiği ile ilgili düşüncelerini de belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmeni, koro eğitimiyle öğrencilerinin konser dinleme davranışlarının ve kültürel gelişimlerinin olumlu yönde geliştiğini ve koro eğitiminin öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimleri içerisinde olması gereken bir eğitim olduğunu belirtmiştir. Bunun yanında, sorumluluk almakta ve kurallara uymakta zorlanan öğrencileri üzerinde koro eğitiminin olumlu etkisi olduğunu da ifade etmiştir. Ayrıca müziksel çalışmalar sonucunda sahneye çıkmanın ve konser vermenin hem öğrencilerini mutlu ettiğini hem de onları sahnede görmekten kendisinin mutluluk duyduğunu ve ileride de bu tür projeler içerisinde yer almak istediğini ifade etmiştir. Sınıfında işitme engelli bir öğrencisinin bulunduğunu söyleyen sınıf öğretmeni, müzik eğitiminin bu öğrenci üzerinde de olumlu etkiler yarattığını belirtmiştir. Sınıfındaki bu çalışmalardan sonra kendisi de bir dernek korosunda korist olarak görev almaya başlayan sınıf öğretmeni,

müziğin ve koro eğitiminin insanlar üzerinde olumlu ve yapıcı etkiler bırakan bir eğitim olduğunu da sözlerine eklemiştir.

SONUÇLAR

Anket sorularını cevaplandıran velilerin büyük çoğunluğunun ve görüşme yapılan sınıf öğretmenin verdikleri cevaplar doğrultusunda, koro eğitiminin bu eğitimi alan öğrencilerin;

- Arkadaşlarına, öğretmenlerine ve çevresine karşı olan davranışlarını,
- Toplum içinde söz alma davranışını,
- Grup içerisinde rol alma, gruba uyma davranışlarını olumlu yönde etkilediği;

Ve koro eğitiminin;

- Öğrencilerin özgüven gelişimlerini etkilediği,
- Öğrencilerin etkinliklere katılma isteğini artırdığı,
- Bireyin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimi içerisinde olması gereken bir eğitim olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Ayrıca koro eğitiminin öğrencilerin;

- Sorumluluk alma davranışını,
- Ailelerine karşı olan davranışlarını,
- Gruba yön ve şekil verme davranışını,
- Müzik dinleme tarzlarını,
- Konser dinleme davranışını da kısmen etkilediği söylenebilir.

ÖNERİLER

1.“Her sınıf bir korodur” projesi gibi benzer projeler kapsamında çeşitli korolar kurularak, bu korolar profesyonel müzik eğitimi veren kurumlar tarafından desteklenebilir.

2. Koroların kurulması ve çoğaltılması için profesyonel müzik eğitimi veren kurumlara İl Milli Eğitim Müdürlükleri de destek vermelidir.

3. Ülkemizdeki çocuk korolarının sayısının artması için müzik öğretmenleri, çalıştıkları okullarda korolar kurmalı ve kurdukları korolarla çeşitli etkinliklere katılarak hem öğrencilerinin motive olmalarına katkıda bulunmalı hem de yöneticilerinin, yaptıkları işin ciddiyeti ile ilgili bilgilenmelerini sağlamalıdır.

4. Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarının her yıl müzik öğretmenleri başta olmak üzere sınıf ve okulöncesi öğretmenleri için düzenlediği “Müzik Eğitimi Çalıştayları” gibi bir çalıştay, koro eğitimi için de düzenlenebilir. Koro eğitimine yıllarını vermiş, bu alanda büyük birikime sahip koro eğitimcileri ve şeflerinin desteği ile “Koro Eğitimi Çalıştayları”nın başlatılarak, bu çalıştayların koro eğitimi alanında kendine geliştirmek isteyen herkese açık olarak yapılması sağlanabilir.

5. Öğretmenlere her yıl düzenli olarak verilen seminerlere müzik öğretmenleri için “Koro Eğitimi Semineri” eklenebilir.

6. Müzik derslerini boş ders olarak gören veliler, yapılan çalışmalarla ilgili olarak bilgilendirilmeli ve müzik derslerinin bir boş ders olmadığı, öğrencilerin bireysel, sosyal ve kültürel gelişimlerini olumlu yönde etkileyen olmazsa olmaz derslerden biri olduğu, öğrenci velilerine; toplantı, sunum, gösteri vb. yollarla bu işi yapan kişiler tarafından anlatılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akgül Barış, D. (2008). *Sosyal Beceri Gelişiminde Çocuk ve Müzik*. Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 177, 28-34.
- Akkuş, Z. (2005). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin Özsaygı ve Denetim Odağı İle İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Apaydın, M. (2001, 1-2-3 Kasım). *Koro İle Müzik Eğitimi'nin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.
- Apaydın, M., Türkmen, E. (2013, 26-27-28 Mayıs). *Çocuk Korolarının Seslendirme Başarılarındaki Değişim ve Dönüşümleri*. 4. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

- Çevik, S. (1999). *Koro Eğitimi ve Yönetim Teknikleri*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Doğan, İ. (2010). *Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Doğanarslan, E. (2008). *Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Egüz, S. (1991). *Toplu Ses Eğitimi I Temel Konular*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Güler, N. (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi*. İstanbul: Hepsicoocuk Yayınevi.
- Okyay, E. (2001, 1-2-3 Kasım). *Ezgi'nin Serüveni ve Koro Kültürü Hakkında*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.
- Önder, V. B. (2004). *İlköğretim Okulları İkinci Kademe (6. Sınıf) Öğrencilerinde Ses Eğitimi Uygulamaları İle Koro Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özata, E. (2010). *Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Öztop, S. (2007). *Planlı ve Programlı Bir Özenen Koro Eğitimi İle Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sökezoğlu, D. (2010). *Ritim, Hareket ve Şarkı Öğretimi Temelli Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimleri Üzerine Etkisi (Afyonkarahisar İli Örneği)*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uçan, A. (2001, 1-2-3 Kasım). *İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.
- Uysal, F. N. (1996). *Anaokuluna Giden 5-6 Yaş Grubu Çocuklarda Yaratıcı Drama Çalışmalarının Sosyal Gelişim Alanına Olan Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Varol, E. (2002). *Türkiye’de İlköğretim Kurumlarında Oluşturulan Okul Korolarında Yer Alan Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Vural, D. E. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programındaki Duyusal ve Sosyal Becerilere Yönelik Hedeflere Uygun Olarak Hazırlanan Aile Katılımlı Sosyal Beceri Eğitimi Programının Çocuklarda Sosyal Becerilerin Gelişimine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yener, S. (2001, 1-2-3 Kasım). *Türkiye’deki Koro Çeşitleri ve Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.
- Yiğit, N. (2001, 1-2-3 Kasım). *Müzik Öğretiminin Koro Eğitimi İhtiyacı ve Karşılaşılan Sorunlar*. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.

<http://www.felsefe.gen.tr>, 21.03.2014.